

Poljoprivredna savetodavna i stručna služba Leskovac

INFORMACIJE I SAVETI U POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI

BILTEN

9

GOD. XII BR.9
Štampano 09.09.2019.
300 primeraka

Sadržaj

Uloga i značaj organske proizvodnje - Boban Stanković	strana 3-4
Seme u voćarstvu - Aleksandar Mitić	strana 4
Kukuruzni plamenac - Mirjana Petrović	strana 5
Virus šarke šljive (Plum pox virus-PPV)- Bojana Karapandžić	strana 6
Završni radovi u jesenjem periodu na pčelinjacima- Nenad Stefanović	strana 7
Za razvoj seoskog turizma sredstva iz IPARD-a - Igor Ristić	strana 8
Realizovane agroponude savetodavaca	strana 8
Sistem tržišnih informacija poljoprivrede Srbije	strana 9-10

AGROPONUDA

BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Agroponuda omogućava marketing informacije o ponudi voća, povrća, žive stoke i žitarica. Ova berza poljoprivrednih proizvoda koju je pokrenulo Ministarstvo poljoprivrede plasira informacije o ponudama proizvođača koji se bave voćarstvom, povrtarstvom, ratarstvom i stočarstvom.

PSSS Leskovac sa svojim savetodavcima, pomoći će Vam u plasmanu viškova proizvoda proizvedenih na vašim gazdinstvima.

Poljoprivredni proizvođače posetite internet stranicu www.agroponuda.com ili nam se obratite ukoliko VI želite da ponudite svoj proizvod.

Uloga i značaj organske proizvodnje

Priroda je postojala sa svojim životinjskim i biljnim svetom hiljadama godina pre pojave čoveka. Živi svet se stalno razvijao i obnovljao po svojim prirodnim zakonitostima. Pojavom čoveka počela je zemljoradnja i stočarstvo. Životna sredina je to trpela bez ikakvih posledica vekovima, jer se nije remetila biološka ravnoteža.

Ukrupnjavanjem površina i formiranjem velikih poljoprivrednih dobara, u borbi za što većom proizvodnjom i što većim profitom na štetu prirode, čovek je počeo koristiti razna hemijska jedinjenja u vidu đubriva i pesticida. Nekonrolisana upotreba raznih otrovnih materija po njivama zadnjih 30-40 godina prouzrokovala je niz oštećenja prirode kao što su zaslanjena zemljišta, zakisljena zemljišta, njive oštećene upotrebom herbicida, zagađenje podzemnih voda i nadzemnih vodotokova i jezera, nagomilovanja azota i pojave resistantnih štetočina i bolesti.

Razvojem nauke, usavršavanjem mikroskopa uz pomoć hemije, medicine, biologije, ekologije i niza drugih naučnih disciplina, došlo se do novih saznanja koja nam pomažu da shvatimo zakonitosti prirode kao i zahteve živih bića u njoj.

Čovek se mora prilagoditi novonastalim uslovima, koristeći nove saznanja, uspostaviti način proizvodnje koji je u saglasnosti sa prirodom – uspostaviti organsku poljoprivredu. Upravo u organskoj proizvodnji se formira čovek sa novim viđenjem i shvatanjem prirode, koje ga čini sposobnim, da potpunije i dublje savlada zakonitosti prirode.

Zemljište

Zemljište je izuzetno bogato raznim vrstama živih organizama, od mikroorganizama (bakterije, aktinomicete, gljive...) do krupnih organizama, poput glista koji obezbeđuju plodnost zemljišta. Zemljište se sastoji od mineralnih materija, vode i organske materije.

Organsku materiju zemljišta čine humus, koren biljaka i živi organizmi. Živi organizmi su bakterije, gljive, kišne gliste i ostale životinje. Jedna šaka plodne zemlje iz bioaktivnog gornjeg sloja sadrži više živih organizama nego što ima ljudi na zemljinoj kugli. Gornji sloj od oko 15-20 cm zemljišta na 1 ha sadrži oko 7 t živih organizama. Žive organizme u toj "podzemnoj štali" treba održavati i hraniti organskim materijama.

Svako agresivno obrađivanje zemljišta (duboko oranje) je grubo narušavanje života u zemljištu. Zato je potrebno izbegavati često obrađivanje jer se razbija njegova mrvičasta struktura koja predstavlja osnovni preduslov za plodnost zemljišta. Ne preporučuje se upotreba teških mašina (sabijaju zemljište) već po potrebi, treba koristiti kultivatore za površinsku obradu ili podrivače za rastresanje dubljih slojeva. Ponekad je preporučljivo čak i držanje zemljišta pod ugarom ali ne u parlogu.

Upoznavanje sopstvenih parcela počinje sa kopanjem zemljišnih profila do dubine do koje se obrađuje i vađenjem uzoraka za hemijsku analizu na plodnost.

- određivanja sadržaja hranljivih materija, pH vrednosti, količine humusa i teških metala i ostataka pesticida (hlorovani ugljovodnici, triazinska jedinjenja, ostaci trifluralina i dr). Svakako istorijat parcele (vrsta kulture, količina i vrsta upotrebljenih đubriva, količina i vrsta upotrebljenih preparata za zaštitu) određuje konkretne zahteve za analizu zemljišta.

Prosečan uzorak se formira od izmešane zemlje sakupljene od 20-25 pojedinačnih uboda sa istražene površine za parcele manje od 5 ha. Za neke parcele poželjno je uzeti više uzoraka. Jedan prosečni uzorak sadrži oko 1 kg zemljišta uzroci se uzimaju od 0-30 cm dubine. Za voćnjake i velika imanja poželjno je uzeti i jedan uzorak iz donjeg sloja od 30-60 cm dubine.

Uzorci se dostavljaju laboratoriji koja je ovlašćena za ispitivanja i koja će dati mišljenje da li rezultati zadovoljavaju kriterijume za organsku proizvodnju odnosno koje je mere potrebno preduzeti u cilju obogaćivanja zemljišta hranljivim materijama. Mineralne materije, voda, vazduh, organske materije i mikroorganizmi u interakcijama stvaraju faktore prinosa a čovek pomoću pravilno odabranih metoda može popravljati životnu snagu zemljišta.

U poboljšavanje fizičkih, hemijskih i bioloških osobina zemljišta spadaju sve agrotehničke mere koje imaju pozitivan uticaj, kao što su:

- Plodored (ukidanje monokulture)
- Meliorativni zahvati
- Podizanje šuma i vetrozaštitnih pojaseva
- Gajenje leguminoza
- Zaoravanje zelenišnog đubriva

- Unošenje organskih materija u svežem ili kompostiranom stanju
- Unošenje prirodnih mineralnih đubriva (sirovi fosfati, zeolit, dolomit ..)

Boban STANKOVIĆ, dipl.ing.polj.

Seme u voćarstvu

U voćarskoj proizvodnji seme služi za proizvodnju podloga – semenjaka (sejanaca – generativna podloga) i to : divlja jabuka, divlja kruška, djenarika, vinogradarska breskva, divlja trešnja, višnja, magriva, orah, pitomi kestren, mečja leska i badem. Seme služi i za stvaranje novih sorti hibridizacijom. Seme predstavlja prvi stadijum u razvitku oplođene jajne ćelije, stadijum razvitka klice i ono je reproduktivni organ koji služi za razmnožavanje. U voćarskoj proizvodnji sorte se ne razmnožavaju semenom budući da se radi o heterozigotnim organizmima već vegetativnim načinima. Seme voćaka po pravilu se razvija iz oplođnog semenog zametka.

U građi semena razlikujemo semenjaču, podsemenjaču i embrion. Pojedini delovi semena vode poreklo od cveta to su semenjača koja nastaje od integumenata, podsemenjača – vodi poreklo od različitih višeslojnih struktura. Kod nekih vrsta voća spoljni deo semena čini i endokarp koji građi košticu (mušmula, dren). Embriion kod semena, koji nastaje oplodnjom jajne ćelije i endosperm, koji nastaje oplodnjom sekundarnog jedra embrionove kese, su u genetičkom smislu novostvoreni delovi semena. Endosperm se u procesu embriogeneze resorbuje i u formiranom semenu se nalazi samo njegovi ostaci koji čine deo podsemenjače. Embriion u semenu voćaka građen je od kotiledona i klice.

Klica se sastoji od korenka, potkoledonog tkiva i vegetacione tačke. Seme voćaka može biti različite veličine, oblika i boje i često se koristi u determinaciji sorti i očuvanje genetičkog potencijala. Veoma bitno je da se genetička raznolikost voćaka očuva za buduće generacije u cilju stvaranja novih sorti koje će biti adaptivne i otporne na novostvorene klimatske promene u cilju proizvodnje zdravije i bezbednije hrane za ishranu čovečanstva u budućnosti.

Savetodavac iz voćarstva i vinogradarstva **Mitić Aleksandar**

Kukuruzni plamenac

Kukuruzni plamenac *Ostrinia (Pyrausta) nubilalis* prisutan je u Evropi skoro svuda, naročito tamo gde se gaji kukuruz, a kod nas posebno u Vojvodini i Pomoravlju. Početkom dvadesetog veka prenet je i u Severnu Ameriku.

Vrsta se odlikuje polnim dimorfizmom, ženke su krupnije i svetlije od mužjaka. Dužina tela ženki iznosi oko 15 mm, a raspon krila 25-35 mm. Boja tela i krila ženki je bleđožuta, sa smeđim poprečnim talasastim prugama uz ivice krila. Mužjaci su sivosmeđi, sa žutim poprečnim prugama.

Jaja su malo spljoštena, okruglasto-ovalna, veličine 0,5 mm, sveže položena bela i malo providna. Položena su u vidu jajnih legala, u kojima naležu jednim delom na druga, kao krljušt kod riba ili crepovi na krovu. Prekrivena su lepljivom sluzi da bi se bolje fiksirala za podlogu. Gusenice su bleđožute do prljavosive, ponekad sa primesama ružičaste boje, a smeđe glave. Na leđnoj strani drugog i trećeg grudnog, kao i svih trbušnih segmenata nalaze se po 4-6 tamnih prstenova, koji izgledaju kao tačkice. Odrasle gusenice duge su 20-25 mm, a široke 3-4 mm. Lutka je bledosmeđa.

Kukuruzni plamenac kod nas ima dve generacije godišnje, ali je poslednjih godina na svetlosnim klopama u Vojvodini zabeležena pojava i treće generacije, a prezimljava kao odrasla gusenica u stabljikama biljaka koje napada, najčešće u kukuruzovini, ili u drugim žetvenim ostacima. Preobražaj u lutku odvija se u maju, tako da se leptiri prve generacije sreću od maja do jula. Ženke polažu 150-200 jaja na naličje listova, u blizini lisnog nerva ili na lisni rukavac, i to u vidu jajnih legala od po 15-45 crepasto složenih jaja. Gusenice su polifagne, registrovane na oko 240 biljnih vrsta, među kojima su preko 60 pravi domaćini. Posle kukuruza, koji najviše oštećuju, kao osnovnu biljku hraniteljku, slede konoplja, hmelj, sirak, proso i druge biljke sa čvrstom stabljikom.

Ova štetočina se povremeno masovno javlja. Povoljni uslovi za njeno množenje su isti kao i za dobro razviće kukuruza, pa se redovno dešava da, ukoliko je usev bolji, utoliko je veća i populacija plamenca. Kao higrofilna vrsta, naročito je brojna u godinama sa povećanim količinama padavina i visokom relativnom vlagom vazduha u periodu rojenja leptira, embrionalnog razvića i početnog razvoja gusenica. Mlade gusenice mogu izgrizati manje otvore na lišću ili se zadržavaju u rukavcu 15-20 dana. Nakon trećeg presvlačenja ubušuju se kroz lisni nerv ili rukavac u stabljiku, u kojoj hraneći se, prave duge hodnike, presecaju sprovodne snopiće i dospevaju i do metlice i klipa. U jednoj stabljici može biti od jedne do deset gusenica, ponekad i više. Najznačajnija su oštećenja stabljike i klipa, naročito ako je uništen zametak klipa. Napadnute biljke lako su lomljive pri olujama, a pogotovo pri kombajniranju. Prva generacija kukuruznog plamenca razvija se pretežno na ranostasnim hibridima kukuruza, a druga, koja je obično daleko brojnija, na kasnostasnim hibridima.

Maksimum leta druge generacije, koja je redovno brojnija, je u prvoj ili drugoj dekadi avgusta. Gusenice druge generacije plamenca nanose značajne štete i plodovima paprike, u koje se ubušuju pored drške, a mogu se naći i u stabljikama hrizantema, pa čak i u plodovima jabuke.

Smanjenju brojnosti plamenca doprinosi uništavanje i duboko zaoravanje kukuruzovine i drugih žetvenih ostataka u kojima gusenice prezimljavaju. Ostatke kukuruzovine uništiti najkasnije do 15. maja što je ujedno i obavezna zakonska mera. Za uzgoj paprike i kukuruza šećerca treba birati površine udaljene od prošlogodišnjih kukuružišta.

Pravilno hemijsko suzbijanje je jedino moguće na osnovu praćenja leta leptira na svetlosnim ili feromonskim klopama, a zatim na osnovu pregleda biljaka, da bi se utvrdilo prisustvo i brojnost položenih jaja, tj. ispiljenih gusenica. U našoj zemlji, za suzbijanje plamenca su registrovani preparati na bazi indoksakarba, bifentrina i hlorantraniliprola. U susednim zemljama se koriste brojni piretroidi.

U svetu se koristi i biološko suzbijanje, ispuštanjem osica iz roda *Trichogramma* ili preparatima na bazi *Bacillus thuringiensis*, čim se primete jajna legla, da bi se uništila jaja, odnosno gusenice koje se pile.

Mirjana Petrović, dipl.inž.polj.

Virus šarke šljive (Plum pox virus-PPV)

Glavni domaćini ovog ekonomski značajnog virusa koštičavog voća su vrste roda *Prunus*-šljiva, kajsija, breskva, nektarina, badem, trešnja, višnja. Mogu biti zaražene i divlje i ukrasne vrste ovog roda.

Simptomi se javljaju na listovima, cvetovima, plodovima i košticama, a variraju zavisno od vrste i sorte ovog roda, soja virusa, starosti biljke.

Često se mogu uočiti samo na nekim biljnim delovima. Na listovima šljive u proleće uočava se mozaično šarenilo između lisnih nerava. Pege prstenastog oblika sa hlorotičnim oreolom i zelenim unutrašnjim delom. Tokom sazrevanja plodova pojavljuju se polukružne i prstenaste pege, nabori, ulegnuća tamnije boje pokožice. Meso ploda ispod naboranih površina je zagasito-žute ili rđasto-crvene boje. Plodovi su neukusni, ne mogu se koristiti u svežem stanju, nepogodni su za preradu, prevremeno opadaju. Kod tolerantnih sorti simptomi bolesti su slabije izraženi i mogu biti maskirani tokom leta. Neke sorte mogu biti skriveni nosioci virusa i više godina. I na listovima kajsije zaražene ovim virusom uočavaju se slične promene, svetle hlorotične površine između lisnih nerava, prstenaste i nepravilne hlorotične pege. Deformisani plodovi sa hlorotičnim prstenovima, sitniji su i neukusni.

Zahvaćeni deo ploda sazreva sa zakašnjenjem ili menja strukturu. Na koštici ploda uočavaju se tipične okruglaste pege, svetlije boje. Kod nekih sorti breskve cvetovi su bez boje, a na krunicnim listićima su tamno – roze pruge. Mogu biti zahvaćeni svi cvetovi na biljci, mada su češće zahvaćeni cvetovi jedne grane, ili na manjem broju grana. Na listovima se uočava prosvetljavanje lisnih nerava, koji zaostaju u porastu, pa su listovi nesimetrični i kovrdžavi. Nekada se na listovima breskve mogu uočiti i prstenaste pege ili nepravilne hlorotične pege. Kod nekih sorti pege dobijaju crvekasto-braon boju. Promene na listovima se obično ispoljavaju na jednoj ili manjem broju grana ili samo na nekim listovima jednog izdanka. Na plodovima se uočavaju tipične prstenaste pege različitih dimenzija, raspoređene po celom plodu ili na samo jednom njegovom delu. Simptomi mogu biti uočljivi samo na nekim plodovima.

Javljaju se pre sazrevanja i sa sazrevanjem postaju sve izraženiji. Na plodovima nektarina nastaju deformacije, crvenkaste izbočine na još nezrelim plodovima.

Virus se prenosi vegetativnim umnožavanjem zaraženih biljaka i vašima. Stabla žaražena virusom šarake šljive ne propadaju, ona i dalje rađaju ali slabije, dajući plodove lošeg kvaliteta. Zaraženo stablo ostaje zauvek zaraženo, bez mogućnosti izlečenja. Biljni virusi se ne mogu suzbijati hemijskim putem pa su preventivne mere osnovne mere kontrole i odnose se na proizvodnju i upotrebu bezvirusnog sadnog materijala, gajenje otpornih ili tolerantnih sorti, suzbijanje biljnih vaši vektora virusa.

Kod podizanja novih zasada koštičavog voća pri izboru lokacije voditi računa o agroekološkim uslovima, kao i o prostornoj izolovanosti zasada. Po obodu proizvodnih zasada gajiti vrste koje nisu domaćini virusa šarke šljive (jabuka, kruška, orah).

Bojana Karapandžić, dipl.ing.polj.

Završni radovi u jesenjem periodu na pčelinjacima

Zbog izuzetno loših uslova za medobranje una proleće potrebno je toko septembra nastaviti sa sledećim radovima koji su početi u avgustu mesecu:

proveru količine hrane i kvaliteta meda i jesenji pregled pčelinjih društava i spajanje slabijih društava

Provera kvaliteta i količine meda

Septembar je poslednji mesec kad se bez velikih troškova mogu obezbediti dovoljne količine hrane za prezimljavanje, predprolećni i prolećni razvoj. Prihranjivanje treba završiti do 15 septembra. Zato početkom septembra treba proveriti količinu hrane u košnici. Nepoklopljen med u saću treba proveriti tim pre što pčele medljikovac ne poklapaju.

Medljikovac je pravi otrov za pčele u zimskom periodu, pa ga treba obavezno odstraniti iz košnice. Sav nepoklopljen med treba odstraniti iz plodišta, a naročito iz onog dela gde se očekuje da će biti zimsko klube. Umesto njih staviti ramove sa visokim vencem poklopljenog meda.

Jesenji pregled društava

Potrebno je još jednom proveriti i izvršiti eventualne korekcije i reviziju pčelinjeg društva, a pre svega pčelinjeg gnezda. Poslednji je momenat da se odstrane okviri sa mladim i nedovoljno izgrađenim saćem, kao i okviri sa starim i dotrajalim saćem. Okvire sa leglom pomeriti ka sredini plodišta, a levo i desno od njih okviri sa polenom i medom.

Izvršiti spajanje slabijih društava sa jačim, osim u slučajevima kada se u slabijim društvima nalazi mlada matica koju treba sačuvati za proleće.

Suzbijanje bolesti i štetočina

U ovom mesecu skoro redovno dešava se najjači napad osica i stršljenova na pčelinja društva. Oni mogu naneti veliku štetu. Ima više načina suzbijanja ovih štetočina, kao na primer, polivanje vreloom vodom njihovog legla ili petroleumom koji se zatim zapali. Mogu se uništavati i postavljanjem boce od bezbojnog stakla tako što se u njih sipa do polovine pivo, koje je predhodno malo zaslađeno. Flaše se stavljaju na svaku drugu ili treću košnicu.

Treba izvršiti kontrolu prisustva varoe u košnici, pa ako je ima, treba obaviti još jedno tretiranje. Tretiranje izvršiti nekim od preparata za borbu protiv nje (amitraz, mravlja kiselina, oksalna kiselina, apigard...)

Nastaviti sa stimulativnim prihranjivanjem.

MA Nenad Stefanović

Agroponuda omogućava marketing informacije o ponudi voća, povrća, žive stoke i žitarica. Ova berza poljoprivrednih proizvoda koju je pokrenulo Ministarstvo poljoprivrede plasira informacije o ponudama proizvođača koji se bave voćarstvom, povrtarstvom, ratarstvom i stočarstvom.

PSSS Leskovac sa svojim savetodavcima, pomoći će Vam u plasmanu viškova proizvoda proizvedenih na vašim gazdinstvima.

Poljoprivredni proizvođače posetite internet stranicu ***www.agroponuda.com*** ili nam se obratite ukoliko VI želite da ponudite svoj proizvod.

Za razvoj seoskog turizma sredstva iz IPARD-a.

Za razvoj seoskih turističkih domaćinstava planirana su i sredstva iz IPARD programa kroz MERU 7.

Može se računati na 65% povraćaja prihvatljivih troškova investicije.

Očekuje se da će u poslednjem kvartalu 2019. godine biti otvoren poziv za poljoprivredna gazdinstva koja imaju ideju i plan da poboljšaju turističke kapacitete na svom gazdinstvu.

IPARD ruralni turizam se sprovodi kroz MERU 7, odnosno predviđena je diverzifikacija poljoprivrednih gazdinstava i njihov razvoj poslovanja kroz turizam.

Cilj je da se poveća prihod gazdinstva kroz dodatne aktivnosti koje bi mogle biti aktuelne čitave godine i na veću ekonomsku aktivnost u ruralnim područjima uz mogućnost stvaranja novih radnih mesta.

Za sredstva će moći da se prijave:

fizička lica registrovana kao porodična poljoprivredna gazdinstva u ruralnim područjima ili članovi poljoprivrednog gazdinstva koja diverzifikuju svoje aktivnosti

mikro i mala privatna pravna lica koja su osnovana ili rade u ruralnim područjima. Takođe, pravna lica koja nisu osnovana u ruralnim područjima se mogu prijaviti za ove podsticaje ukoliko je mesto njihove nove investicije u ruralnom području.

Može se računati na 65% povraćaja prihvatljivih troškova investicije od strane IPARD-a.

Visina povraćaja sredstava može biti od 5.000 evra do 300.000 evra po 1 projektu.

IPARD podsticaji iz Mere 7 mogu da se koriste za :

1. izgradnju i unapređenje nepokretne imovine,
2. kupovinu nove opreme i nameštaja, uključujući i specijalnu opremu i nameštaj za osobe sa invaliditetom i decu,
3. kupovina novih mašina i opreme za održavanje turističkog mesta , za gastronomske svrhe
4. investicije u spoljašnje i unutrašnje prostore kao što su igrališta i odgovarajuća oprema
5. opšti troškovi kao što su naknade za arhitekta i druge konsultantske naknade, studije izvodljivosti, sticanje patentnih prava i licenci, kao i IPARD konsultanti do 12% od vrednosti prihvatljivih troškova,
6. investicije u obnovljive izvore energije (izgradnja instalacija i opremanje) za sopstvene potrebe koje moraju biti deo projekta za turizam

Igor Ristić, MA

Realizovane agroponude na portalu [agroponuda .com](http://agroponuda.com)

Dalibor Cvetanović -8

Aleksandar Mitić - 20

Boban Stanković -8

Jelena Stojiljković -10

Gordana Jovanović -7

Bojana Karapandžić -15

Igor Ristić -8

Dejan Randelović -8

Mirjana Petrović -15

Nenad Stefanović -8

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>				
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Leskovac</i>	<i>Šabac</i>
Banana (Banana)	110	100	110		100
Borovnica (Blueberry)	800				
Breskva (Peach)	50	50	50	45	
Grožđe-belo ostale (Grapes white other)	85		90	70	80
Grožđe crno ostale (Grapes black other)	85		90		
Jabuka-Ajdared(Apples-Idared)	40				65
Jabuka-delišes zlatni(Apples-Delicious gold)	40				70
Jabuka-Greni Smit(Apples-Granny Smith)	40				75
Jabuka-ostale(Apples-other)	40	40	50	45	
Kruška (Pear)	50	50	70	40	40
Kupina (Blackberry)	250				
Limun (Lemon)	180	180	180		200
Nektarina (Nectarine)	50	60	70		
Orah (Walnut)	750				800
Pomorandža (Orange)	145		180		125
Šljiva (Plum)	30	30	25	25	30

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>				
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Leskovac</i>	<i>Šabac</i>
Boranija-Žuta (String beans-mottled)	150			80	
Brokoli (Broccoli)	250		130		
Dinja (Melon)	25		20	20	
Karfiol (Cauliflower)	70		100		240
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	50	60	50	40	
Krompir (Potato)	35	35	25	20	30
Kupus (Cabbage)	30	30	30	25	35
Lubenica (Watermelon)	17		20	15	
Luk beli (Garlic)	250	250	300	150	220
Luk-crni (Onion)	35	40	35	30	35
Paprika-babura (Pepper-babura)	70			40	55
Paprika-ostala (Pepper-other)	70		80	60	70
Paprika-šilja (Pepper-shilja)	70	70		45	
Paradajz (Tomato)	50	60	60	30	40
Pasulj-beli (Beans white)	220	200			
Patlidžan (Egplant)	50		40		40
Praziluk (Leek)	60			60	60
Spanać (Spinach)	250				
Tikvice (Zucchini)	35	40	40	30	30
Zelena salata (Lettuce)	45		35		
Šargarepa (Carrot)	40	60	40	30	40

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Regioni															
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice		
Blkovi	>500kg	SM				240										240		
Dviske	sve težine	sve rase	220	200	160													
Jagnjad	sve težine	sve rase	230	230	230	240	230	300				260	280	280		280	230	
Jarad	sve težine	sve rase			190	180	200	200					230		200			
Junad	350-480kg	sve rase									210							
Junad	>480kg	sve rase						220										
Koze	sve težine	sve rase			120		150	110					140		110			
Krave za klanje	sve težine	HF																
Krave za klanje	sve težine	SM				150			150	150								
Krmače za klanje	>130kg	sve rase		150	130	100	100											
Ovca	sve težine	sve rase	160	120	120	130	150	160				150	160	150		110		
Prasad	16-25kg	sve rase	200	200	230	180	200	220	270	270	210	220	210	250	230	230		
Prasad	<=15kg	sve rase	220	220	240		230		270	230	250			260				
Telad	80-160kg	SM				450			450	370		430		400	540			
Tovljenici	80-120kg	sve rase	180	150	140	250				120	160		140		150			

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

Za sve informacije iz oblasti poljoprivredne proizvodnje možete se obratiti
POLJOPRIVREDNOJ SAVETODAVNOJ I STRUČNOJ SLUŽBI LESKOVAC
tel. 016/212-246, fax. 016/254-639

Direktor Dalibor Cvetanović, 064/8110752

Savetodavna služba za ratarstvo i povrtarstvo

dipl. ing. Boban Stanković, 064/6454743, 016/273-364
mast. ing. Jelena Stojiljković, 064/8110750

Savetodavna služba za voćarstvo i vinogradarstvo

dipl. ing. Nenad Stefanović, 064/6454738
dipl. ing. Dalibor Cvetanović, 064/8110752
mr Aleksandar Mitić

Savetodavna služba za stočarstvo

mr Dejan Ranđelović, 064/6454732, 016/237-362

Savetodavna služba za melioracije

dipl. ing. Igor Ristić, 064/8110751

Savetodavna služba za zaštitu bilja

mr Gordana Jovanović, 064/6454735, 016/244-243
dipl. ing. Mirjana Petrović, 064/6454737, 016/237-363
dipl. ing. Bojana Karapandžić, 064/8110753